

KRATKA PREDSTAVITEV ORGANIZACIJSKE IN PROGRAMSKE VSEBINE GASILSKE DELAVNICE NA TEMO

„OHRANJANJE IN VAROVANJE GASILSKE DEDIŠČINE, O GASILSKEM ZGODOVINOPISJU IN ARHIVIRANJU«.

Komisija za Zgodovino gasilstva pri Svetu gasilskih zvez celjske regije, si je eno izmed nalog postavila tudi kako kar neposredno postaviti stik z komisijami za zgodovino pri gasilskih zvezah in PGD, oziroma z člani, ki delujejo na tem področju. To naj bi bil korak k dobri praksi izmenjave mnenj in vzpodbujanje k napredku ohranjanja snovne gasilske dediščine, zgodovinopisja in ohranitve društvenih arhivov.

V organizaciji Gasilske zveze Šentjur, ki v tem letu predseduje Svetu GZ celjske regije, se po dogovoru za dne 15.10.2015 vabi vse člane komisij pri 8 GZ in predstavnike 79 PGD celjske regije.

Programska usmeritev delavnice ima več osnovnih ciljev in sicer;

- Kako udeležence popeljati v zgodovinske dogodke (z DVD-ji, diapozitivi in slajdi) ter jih motivirati, da tudi sedanje dogodke na podoben način ohranimo zanamcem.
- Drugi posebni namen je, da že z omenjenimi dokumenti obudimo zgodovinski spomin in potrdimo pravilo, da bolj kot se oddaljujemo od dogodkov, večja je pozaba,
- Da je snovna in nesnovna gasilska dediščina družinska srebrnina, zgodovinopisje pa arhiviran spomin na našo preteklost in da je končno;
- Dolžnost in moralna naloga vsake generacije gasilcev ohranjati dediščino iz roda v rod.

Uvodoma bosta vse udeležence gasilske delavnice pozdravila;

-predsednik predsedujoče GZ Šentjur **Janko Cerkvenik** –namestnik predsednika GZ Slovenije in

-predsednik Komisije za zgodovino požarnega varstva in gasilstva ter kulturne dejavnosti pri GZ Slovenije **Mihael Boranič**,

Gradivo gasilske delavnice bosta posredovala in pogovor vodila;

- **Florjan Jančič**, predsednik regijske komisije za zgodovino in član Komisije za zgodovino požarnega varstva in gasilstva ter kulturne dejavnosti pri GZ Slovenije

- **Andreja Videc**, podpredsednica regijske komisije za zgodovino in predsednica komisije za zgodovino pri GZ Celje.

Vrstni red delavniških dogajanj

1. Predstavitev DVD »Dotik s časom« sv. Florjan – 7 minut
2. Pozdravni nagovori; Cerkevnik, Boranič - 15 minut
3. Ohranjanje in varovanje gasilske dediščine, Jančič -35 minut
4. Parada gasilske tehnike 1973 DVD 3 minute
5. Zgodovinopisje in arhiviranje, Andreja Videc, 35 minut
6. Sklepna misel, udeleženci in organizator, - 15 minut
7. Odmor po dogovoru – 10 minut

PRVI DEL DELAVNICE

Florjan Jančič , predstavi temo **„Ohranjanje in varovanje gasilske dediščine ter naše naloge.“**

„ Usmeritve in cilji ohranjanja gasilske dediščine“.

Za nazorni prikaz o muzejskih gasilskih zbirkah, tako posebnih in splošnih, bo predvajanj slajd.

Programska izhodišča teme;

- Prvo zlato pravilo je, da je naloga vsake generacije gasilcev, da ohranja in shranjuje tehnične zastarele predmete in opremo, kot materialni spomin gasilske zgodovine. Drugo moralno pravilo je, da je gasilska dediščina družinska srebrnina in narodno bogastvo, za katerega moramo skrbeti vsi gasilci.

- Na slovenskem imamo to področje sicer urejeno z Zakonom o varovanju kulturne dediščine iz leta 2008, ki pravi, da je varovanje kulturne dediščine skrb vseh in vsakogar.

- Slovenska gasilska organizacija na splošno opredeljuje naloge o muzealstvu in ohranjanju dediščine v Resolucijah kongresov, ki so kot napotilo za naloge komisijam za zgodovino.

- Pomemben dokument, ki v svojem besedilo ureja naloge nacionalnih gasilskih organizacij glede dediščine, nosi ime DEFINICIJA O GASILSKIH MUZEJIH IN ZBIRKAH, ki jo j sprejela Skupščina CTIF leta 2002. GZ Slovenije je članica CTIF od leta 1992. Omenjeni dokument je med slovenskimi gasilci malo znan, čeprav daje strokovne smernice, ki bi jih morali upoštevati. Definicija je pregledno predstavljene v knjigi „ Gasilska dediščina-Slovenecem v ponos“, (dobi se v Ekonomatu GZS).

- Definicija opredeljuje pojem muzeja in zbirke, kar ima poseben pomen, da ob vsem trudu in naporu, ki jih vlagajo društva v ohranjanje tehnične in kulturne dediščine, ne predstavljamo vsako zbirko kot muzej. Gre torej za naš ugled pred splošno izobraženo javnostjo. Zbirke so temelj muzeja in le več zbirk in veliko število eksponatov, bi v naših razmerah lahko predstavili kot krajevni muzej gasilstva.

- Zgodovina slovenskega gasilskega muzealstva je mlada. Njen začetek je v letu 1969 z

ustanovitvijo Slovenskega gasilskega muzeja v Metliki. Storili smo velike korake v ohranjanju dediščine, čeprav so se delala tudi napake v hitrih odločitvah „staro za novo“. V osveščanju smo nekoliko zamudili z strokovno literaturo in tudi organizacijsko spremljavo tega področja po društvih.

Pri tem pa še vedno drži misel K. Manna; „Sedanost in bodočnost bi bili prazni, če bi iz njih izginila sled preteklosti.“

Potrebno gradivo pripravi predavatelj

DRUGI DEL DELAVNICE

Andreja Videc na temo: **„O gasilskem zgodovinopisju in arhiviranju gasilske dokumentacije ter naše naloge.“**

Prezentacija naslovne teme bo imela več izhodiščnih osnov prikazov z spremljajočimi dispozitivi. V povzetku so sledeča izhodišča;

- Od zapisov do arhiviranja in zapisovanju gasilske zgodovine
- Zgodovinski viri: pisni, ustni, časopisni članki, zapisniki, audiovizuelni in drugi viri.
- Organizacija arhiva in ravnanje z gradivom, ki je najpomembnejši vir za proučevanje zgodovine društva, za kar bi morala GZ Slovenije sprejeti Pravilnik za društvene arhive.
- Hramba dokumentov. Trajna hramba po Zakonu o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivov.
- Stališča v gasilski organizaciji glede oddajanja arhivskega gradiva društev v hrambo državnim arhivom.
- Izdajanje društvenih publikacij, ki morajo v kolofonu vsebovati sledeče podatke; naslov, ime avtorja, kraj in leto izdaje, kajti mnoge društvene publikacije tega ne vsebujejo.
- Publikacije zlasti kronike se morajo obvezno oddati knjižnici NUK, kakor tudi krajevnim ter Muzeju dr. Branko Božič v Metliki.

Prezentacijski slajd pripravi predavatelj

V obeh delih delavnice so predstavljena okvirna izhodišča programske usmeritve posameznih tem, ki bodo podrobnejše predvajane s strani predavateljev. Izhodišča so predstavljena, da organizator GZ Šentjur lahko podal pripombe in smernice za izvedbo gasilke delavnice.

V pričakovanju odgovora, Z gasilskimi pozdravi Florjan Jančič. 29.9.2015